

Hoe ver ga je als de overheid je
kleindochter van je wil afnemen omdat
ze de verkeerde huidskleur heeft?

Het WITTE MEISJE

TONY
BIRCH

1

Odette Brown stond tegelijk met de zon op, zoals elke ochtend. Behoedzaam liet ze zich uit het eenpersoonsbed glijden dat ze deelde met haar twaalfjarige kleindochter Cecily Anne, die Sissy genoemd werd. Odette sloeg haar dikke ochtendjas om tegen de kou, trok de slaapkamerdeur achter zich dicht en ging de keuken in. Ze hield een brandende lucifer bij de houtsnippers en in repen gescheurde oude krant in het fornuis. Daarna pakte ze de ijzeren ketel en liep de binnenplaats op om die te vullen met koud water uit de kraan boven de afvoer. Zodra ze naar voren leunde, voelde ze een vreemde pijnscheut boven haar linker heup. Ze zette de ketel op de grond, greep naar haar zij en ademde diep in en uit tot de pijn geleidelijk minder werd.

Odette sloot haar ogen en luisterde. De ochtendlucht was stil, op één vogel na die boven haar zweefde. Het was de zwarte wouw die Odette goed kende, de vogel die elke ochtend tegen haar sprak. Ze deed haar ogen open en keek naar het stadje Deane aan de overkant van de bijna droge rivierbedding. In het westen zag ze een rookpluim traag over de schroothandel van Henry Lamb drijven. Ze keek naar de wouw die nu boven Deanes Lijn zweefde, een smal pad van rode aarde, dat langs de westgrens van het stadje liep. De Lijn, zoals het pad algemeen bekendstond,

dankte zijn naam aan de eerste kolonist en landspeculant Eli Deane. Deane had het bloed van zoveel Aboriginals aan zijn handen dat het nooit meer weggeschrobd kon worden, niet van de man zelf en niet van het stadje dat zijn naam droeg. De Lijn was een eeuw geleden getrokken om de Aboriginals die in de nabije missiepost opgesloten zaten, te scheiden van de brave witte kolonisten van Deane. Volgens een regeringsverordening werd elke Aboriginal die ten westen van Deanes Lijn woonde beschouwd als inwoner van een Aboriginalreservaat.

Toen Odette weer binnen was, sneed ze een dikke snee brood af en legde het kapje met een klont braadvet in een zware koekenpan. Ze zette een pot thee voor zichzelf en ging aan tafel zitten om het brouwsel op te drinken. Het brood sneed ze in kleine vierkante stukjes die ze met zout bestrooide, een traditie die ze met dezelfde eerbied uitvoerde als waarmee een priester de heilige communie voorbereidt. Als kind kreeg ze vaak niets anders te eten dan brood met braadvet. Nu, op drieënzestigjarige leeftijd, vond ze het een delicatessen; ze trakteerde zichzelf er elke zondagochtend op. De textuur van het warme brood dat oploste tussen haar tong en haar verhemelte riep herinneringen op aan de 'grote zaal' in de missiepost, waar ze samen met de andere Aboriginalkinderen zwigend op de lange bank zat te eten. Daarna werden ze naar het klaslokaal gestuurd voor lessen als godsdienstles, lezen en schrijven, gevolgd door lange middagen werken op een van de velden. In de avond nog meer gebeden, en ten slotte de eenzame nachten op een smal veldbed van zeildoek.

Odette keek naar haar lege theekopje en beseftte dat ze tijdelijk met haar gedachten ergens anders geweest was. Ondanks zichzelf keek ze even naar de ingelijste foto aan

de muur boven het fornuis, een portret van Lila, haar enige kind. De foto was een verjaardagscadeau voor haar dochter, op haar zestiende verjaardag. Lila was destijds zwanger geweest, een geheim dat ze voor zichzelf had weten te houden tot ze bijna vijf maanden heen was en haar toestand niet langer kon verbergen. Odette had de misselijkheid van haar dochter aanvankelijk afgedaan als een symptoom van de koorts die tijdens de bitter koude winters in dit district algemeen heerste. Ze sliepen samen in één bed en Odette had genoten van de nabijheid en de lichaamswarmte van haar dochter, tot Lila haar de rug toekeerde en de troostende omarming van haar moeder weigerde. Pas toen Odette op een dag door een kier in de slaapkamerdeur een glimp opving van Lila's gezwollen buik, werd duidelijk in welke toestand haar dochter verkeerde. Toen Odette de slaapkamer binnenkwam, deed Lila geen moeite haar naakte lichaam te bedekken.

‘Wie heeft dit gedaan?’ vroeg Odette dringend.

Lila weigerde te antwoorden.

Odette legde haar hand onder Lila's kin en dwong haar dochter haar aan te kijken. ‘Wie heeft je dit aangedaan?’ herhaalde ze rustig. ‘Je moet met me praten, kind.’

Ondanks Odettes voortdurende vragen bleef Lila zwijgen over de vader van de baby. Toen het kindje kwam, roze als een pasgeboren biggetje, ter wereld geholpen door Millie Khan, Odettes beste vriendin en vroedvrouw van de gemeenschap, wisten beide vrouwen dat de vader een witte man moest zijn. Na de geboorte van het kindje werd Lila woedend, elke keer als Odette naar verdere details viste. De geboorte van haar dochter veranderde Lila. Ze was altijd een stil meisje geweest, bedachtzaam en kalm, maar als jonge moeder werd ze harder.

Geen enkele man, jong of oud, meldde zich om de verantwoordelijkheid voor het kind op zich te nemen. De witte gemeenschap van Deane gedijde op het roddelen over een Aboriginalkindje met een lichte huid en wisselde wel lustige verhalen uit over 'die wilde jonge meiden van de missiepost' en de zogenaamd respectabele mannen in het stadje, die in het geheim achter hen aan zaten. Lila werd onderdeel van die roddel, trok zich terug en ging nauwelijks meer het huis uit.

Toen Sissy een jaar oud was, werd Odette op een ochtend wakker van haar gejeengel in de smalle wieg. Odette legde haar hand naast zich op het bed en voelde de holte waar Lila had moeten liggen. Ze haalde haar kleindochter uit de wieg en liep de keuken in. Het huis was leeg en een bitter koude wind deed de ruiten rammelen. Odette zag een stuk papier op tafel liggen. Lila had een briefje van twee regels achtergelaten voor haar moeder.

Ik moet een tijdje weg. Het spijt me maar ik moet hier weg. Ik weet dat jij beter voor Sissy zult zorgen dan ik kan. Ik hou van je.

Odette drukte het kindje tegen haar borstkas en herlas het briefje verscheidene keren, vol ongeloof. Ze was ervan overtuigd dat haar dochter haar eigen kind niet zou verlaten en dat ze snel terug zou komen, maar Lila bleef weg. Na haar verdwijning bracht Odette vele ochtenden door met het rondrijden van het kindje in de gammele kinderwagen over de zandweggetjes rondom het stadje. Nu Sissy geen ouders had die voor haar konden opkomen, liep ze gevaar bij haar grootmoeder weggehaald te worden. Vanaf die tijd had Odette geen andere keus dan een gevaarlijk kat-en-muisspel spelen met de instanties van Welzijnzorg.

Odette ging terug naar de slaapkamer en kleepte zich aan. Terwijl ze haar wollen jas aantrok, bleef ze even staan om naar Sissy te kijken, die in elkaar gedoken onder de dekens lag te slapen. Een week geleden had ze Sissy's haar geknipt tot een onaantrekkelijk bloempotkapsel. Het grootste deel van haar kindertijd was Sissy voor een jongen aangezien; haar jongensachtige uiterlijk en gedrag leidden de aandacht af van haar schoonheid. Odette leunde naar voren, streelde Sissy zachtjes over haar nek en liet haar kleindochter verder slapen.

Ze trok de voordeur achter zich dicht en trok haar rubberlaarzen aan. Daarna pakte ze de kraag van haar jas vast, stapte de verandatrap af, naar het lage houten hek, en liep naar buiten langs de rij arbeidershutten van Quarrytown. Dat was geen stad op zich, maar een door de staat toegewezen deel van het reservaat, dat onder het rechtsbestuur van de staat bleef. Deze straat ontleende zijn naam aan de zandsteengroeve in de heuvels ten noorden van het stadje, waar Aboriginalmannen uit de missiepost vroeger gewerkt hadden. De groeve was al tientallen jaren gesloten en de meeste arbeidershutten stonden al jaren leeg. De verlaten hutten werden langzaam maar zeker gecamoufleerd door dagbloem, een zich snel verspreidend, alles verstikkend onkruid met bedrieglijk aantrekkelijke blauwe bloemen.

Op de smalle voetbrug stond Odette stil boven het iele stroompje troebel water in de rivierbedding. Hoewel er al meer dan een week zware regenbuien vielen, kon de rivier – of wat ervan over was – haar eigen dorst niet meer lessen. Al jarenlang werd haar levenskracht stroomopwaarts gestolen door boeren die hun land irrigeerden met spookachtige pijpleidingen en open kanalen die kriskras het land doorsneden, zonder dat daar meer aan te pas kwam dan

een zwijgend knikje en steekpenningen voor de corrupte politici die van deze diefstal profiteerden. Na zoveel verwaarlozing had de rivier weinig meer te geven.

Deanes Lijn was zwaar van de modder en Odettes laarzen zakten bij elke stap die ze nam dieper weg. Het Aboriginalkerkhof achter de missiepost was bijna twee kilometer lopen vanaf haar huis. De rook die uit de schoorsteen boven de schroothandel van Henry Lamb opbolde, had een rijke eucalyptusgeur. De schroothandel lag vlak naast Deanes Lijn, aan de kant van het stadje, hooguit een meter verwijderd van het reservaat. Toen Odette bij de roestige omheining was, zag ze dat het hek aan de voorkant openstond. Henry zat op zijn hurken in het stof zijn hond Rowdy te aaien. Dat beest was hem een paar jaar geleden aangesmeerd. Henry had trots beweerd dat Rowdy een rászuivere Duitse herder was – een légerhond – om te rechtvaardigen waarom hij een goed werkende tractor voor de pup had ingeruild. Rowdy bleek al even weinig van een Duitse herder te hebben als Henry zelf. Hoe dan ook, de zwart-met-bruine bastaardhond was trouw en sterk en bewaakte Henry en de schatten van zijn schroothandel zo nodig met geweld.

Henry kwam overeind toen hij Odette zag. Elke dag droeg hij hetzelfde: een Akubrahoed met zweetvlekken en een werktuinbroek over een smerig hemd dat eens wit geweest was. Hij liep met O-benen, als een man die bijna zijn hele leven paardgereden had. Toch was dit niet het geval: Henry had nog nooit op de rug van een paard gezeten. Sinds hij als zesjarige door een wilde *brumby* tegen zijn hoofd geschopt was, bleef hij paarden uit de weg. Henry was in coma geraakt en had de daaropvolgende twee maanden in het ziekenhuis in het naburige stadje Gatlin gele-

gen. Toen hij eindelijk weer naar huis mocht, herinnerde Henry zich niets meer van het ongeluk en ook heel weinig van de rest van zijn leven. Uiteindelijk ging hij weer naar school, maar hij werd op het schoolplein voortdurend gepest, en niemand nam hem in bescherming. Als Henry in de penarie zat, en dat was vaak, haalde zelfs zijn vader de schouders op en zei: ‘Dat jong is zwakzinnig, zo simpel als wat.’

Henry keek naar Odettes bemodderde laarzen. ‘Waar ga je heen?’ vroeg hij.

Odette had een zwak voor Henry. Ze maakte het hem graag naar de zin en ze zou hem nooit uitlachen. ‘Nou, Henry, voor zover ik weet, gaat deze weg maar naar één plek toe, en dat is het kerkhof bij de missiepost. En daar zie je me nou al jaren elke zondagochtend naartoe gaan. Dus ik zou denken dat ik daar vanmorgen ook heen ga.’

Henry bleef naar haar laarzen kijken. ‘Als je nou langs de rivier de stad in loopt en dan langs de oude spoorweg, worden je laarzen niet vuil. Dan blijven ze droog.’

Odette stak haar handen in haar jaszakken. ‘Denk je dat ik dat niet weet, Henry? Ik ken elke centimeter van deze stad en het hele land eromheen.’

Henry aaide de hond. ‘Ik weet best dat je dat weet, Odette. Ik dacht alleen aan jou, hoe je je laarzen schoon ken houden, da’s alles.’

Jarenlang was het voor de Aboriginals die op de missiepost woonden verboden geweest het stadje binnen te komen, behalve op zaterdagochtend tussen acht en twaalf, wanneer ze boodschappen mochten doen in het bedrijfswarenhuis. Hoewel ‘de Lijn oversteken’ technisch gezien nog altijd een overtreding was, werd deze wet in het algemeen genegeerd.

‘Ik blijf liever buiten de stad,’ legde Odette uit. ‘Tenzij ik daar zaken moet doen.’

Henry kuste Rowdy’s vochtige neus. ‘Ik ook, Odette. Toen ik nog een jonkie was, zei een van jullie... dat dacht ik tenminste, dat het een van jullie was... dat vogels nooit over de stad vliegen. Alleen d’r omheen, net als jij.’

Odette kende dat verhaal goed. Ze had het van haar eigen vader, Ruben, gehoord. ‘Ja. Zo is het, Henry. De vogels zeiden tegen de ouwe mensen: “Als jullie de stad niet in mogen, willen wij er ook niks mee te maken hebben.”’

‘Konden de vogels dan echt met die mensen praten?’ vroeg Henry, terwijl hij op zijn hoofd krabde.

‘Dat konden ze zeker. En dat doen ze nog. Er gaat geen ochtend voorbij zonder dat er een met me praat.’

‘Zie je wel,’ zei Henry tegen Rowdy om de hond bij het gesprek te betrekken. ‘Net zoals ik nou met jou praat, jochie.’

Henry was ongeveer even oud als Odette. Ze hadden bij elkaar op school gezeten. Na zijn ongeluk wilde bijna niemand van de witte kinderen naast hem zitten. Hij zat voortdurend te wiebelen en plaste vaak in zijn broek. Tijdens de pauzes kwam hij als vanzelf bij de Aboriginalkinderen terecht. In het begin vonden ze zijn aanwezigheid vreemd, maar hij ging zich langzaam maar zeker steeds meer op zijn gemak voelen in hun gezelschap, wat hem meer beviel dan in zijn eentje zitten. Aan Henry’s scholing, voor zover hij iets leerde, kwam een eind toen hij elf werd en zijn vader hem in de schroothandel aan het werk zette. Op een middag, toen de oude meneer Lamb in zijn wagentje aan het rijden was, kwam hij zijn zoon tegen, die onderweg was naar huis. Henry was in tranen. Een van de grotere jongens had zijn gezicht zwart geverfd terwijl

een paar anderen hem op de grond in bedwang hielden. ‘Als jij bij die *boongs* wil rondhangen,’ had een van hen geschreeuwd, ‘moet jij er ook wel een zijn.’

Na die dag ging Henry nooit meer terug naar school. Hij was erg gehecht geraakt aan zijn nieuwe vrienden en miste hun gezelschap. Op zondagochtend klom hij vaak stiekem over de omheining van de schroothandel, ging naar de missiepost en wachtte zittend in het hoge gras op de jongens die zich na de kerkdienst daar verzamelden.

Nu keek hij de hele Lijn af, in beide richtingen. Die was leeg en stil. De ochtendzon voerde strijd tegen de oprukkende wolken. ‘D’r zijn hier niet veel van ons meer over, van vroeger, of wel soms, Odette?’

‘Nee, Henry. Jij en ik, en Millie Khan. Misschien nog een paar.’ Ze wees naar de hond. ‘En dan heb je Rowdy nog, natuurlijk.’

‘Ik las dat ze alle mensen in het district geteld hebben,’ zei Henry. ‘Hier in de buurt zijn nou nog honderdzevenentwintig mensen. In de stad en d’r omheen.’

‘Hoe kon je dat getal onthouden?’ vroeg Odette.

‘Ik heb het opgeschreven. Vorige week.’

Henry liet Odette de binnenkant van zijn onderarm zien en wees op een rij getallen, geschreven in vervagende inkt. ‘Zie je wel? Hierzo. Het staat er allemaal.’

Henry had zich blijkbaar de afgelopen week of langer niet gewassen, maar Odette vond het niet nodig hem daarop te wijzen. Ze wilde haar oude vriend niet kwetsen.

‘Ik vraag me af waar die honderdzevenentwintig mensen verstopt zitten,’ zei Odette. ‘Het is lang geleden dat ik zoveel mensen bij mekaar gezien heb.’ Ze keek naar de donkere aarde. ‘Daar zijn mijn mensen niet bij, Henry. Ons tellen ze niet mee.’

‘Dat heb ik nou nog nooit gehoord.’ Henry leek oprecht beledigd. ‘Als dat m’n werk was, zou ik jou zéker meetellen, Odette.’

‘Vast wel. En dat waardeer ik.’ Ze gebaarde naar de schroothandel. ‘Henry, heb je daarbinnen ook fietsen? Ik ben op zoek naar een tweewieler.’

Henry giechelde als een klein jongetje. ‘Hier wil je echt niet fietsen, Odette. Da’s nog zwaarder dan op die laarzen lopen. Dan blijf je in het moeras steken, da’s wel zeker.’

‘Die fiets is niet voor mij, Henry. Ik heb mijn hele leven nog niet op een fiets gezeten en daar ga ik nu niet meer aan beginnen. Sissy’s verjaardag komt eraan en ik wil haar dit jaar iets bijzonders geven.’

Henry keek over zijn schouder. ‘Ik heb zat fietsen, daarzo. Maar die zijn versleten.’

‘Zou jij een van die dingen berijdbaar kunnen maken? Een fiets die niet uit elkaar valt?’

Henry wreef in zijn handen terwijl hij over die uitdaging nadacht. ‘Dat ken ik wel, denk ik. Maar één fiets?’

‘Maar één fiets, Henry. Op twee fietsen rijden is niet zo makkelijk als je net begint.’

Rowdy ontblootte zijn tanden en liet een zacht gegrom horen. ‘Wat doe je nou, jochie?’ vroeg Henry. Hoewel zijn naam ‘lawaaischopper’ betekende, hield Rowdy zich meestal koest. ‘Wees es lief tegen Odette. Die ken je al je hele leven.’

Maar de hond gromde niet tegen Odette. In de verte was een schrapend geluid te horen. Steeds harder. Henry, Odette en de hond draaiden zich om en keken naar de Lijn. Een rode truck, die zwarte rook uitbraakte, glibberde van de ene naar de andere kant in de okergele modder. Rowdy rende de weg op en stelde zich uitdagend recht tegenover

het komende gevaar op, woest blaffend. Wanhopig sloeg Henry op zijn bovenbeen en beval Rowdy om weer naast hem te komen staan. De wagen denderde op de hond af. Rowdy week geen duimbreed. De chauffeur ging op de remmen staan en de open bestelwagen draaide een slag om zijn as en kwam tot stilstand tegenover de ingang van de schroothandel. Rowdy begon de wagen op te drijven en bonkte luid blaffend met zijn kop tegen een wielnaaf.

Henry strompelde naar de hond toe. ‘Blijf hier, en hou je fatsoen,’ zei hij, en sleepte Rowdy aan de vacht bij zijn schouders terug het terrein op.

De chauffeur sprong uit de open bestelwagen, gevolgd door een passagier. Odette herkende beide jongens. De chauffeur, Aaron Kane, was de oudste zoon van Joseph Kane, een mislukte boer wiens familie ergens in de vorige eeuw in het district gearriveerd was. Ze waren voorspoedig geweest, tot er tien jaar droogte in het land kwam. Tijdens de Grote Depressie in de dertiger jaren was het water verdwenen en de vruchtbare grond in stof veranderd, zodat er een spookachtig, uitgedroogd landschap overbleef. Sommige boeren waren bij hun bezittingen weggelopen en hadden lege boerderijen en dood vee achtergelaten, maar de koppige Joe Kane was gebleven. In de loop van de jaren werd hij steeds meer verbitterd door zijn mislukking. Niemand wilde zijn broodmagere, verwaarloosde dieren nog kopen, behalve als hondenvoer.

De passagier van de bestelwagen was Aarons jongere broer George. Odette had op de boerderij van de familie Kane gewerkt toen de jongens nog klein waren. Ze had voor de kinderen gezorgd en geprobeerd het chaotische huis schoon te houden terwijl hun moeder in de slaapkamer lag, lijdend aan een ziekte waarover nooit gesproken werd.

Odette voelde zich niet op haar gemak bij de broeierige Joe Kane in de buurt. Hij bekeek haar op een manier waardoor ze zich ongemakkelijk voelde en had de gewoonte haar aan te raken, telkens als hij langs haar liep.

Op een warme middag, tegen het einde van de zomer, toen Odette het avondeten aan het klaarmaken was, hoorde ze mevrouw Kane in de slaapkamer rondlopen. De vrouw liep zonder een woord te zeggen langs haar door de keuken en ging het huis uit. Odette keek mevrouw Kane na terwijl ze een omheinde weide overstak, gekleed in een witte japon, haar strogele haar wapperend in de wind. Twee uur later, toen Joe Kane thuiskwam vanuit Deane, was ze nog altijd niet thuis. Hij kwam de lege slaapkamer uit om naar zijn vrouw te informeren.

‘Heb jij m’n vrouw gezien?’ vroeg hij Odette.

‘Ze ging wandelen.’

‘Wandelen?’ vroeg Kane verbijsterd. ‘Hoezo, wandelen? Ze hoeft nergens heen.’

‘Ze liep over de weide, die kant op.’

‘Wat zei ze tegen je?’

Odette had mevrouw Kane nog nooit een woord horen zeggen, niet tegen haar eigen kinderen en ook niet tegen iemand anders. ‘Niks. Ze ging gewoon wandelen.’

Het lichaam van mevrouw Kane werd drie dagen later gevonden, met het gezicht naar beneden in een stuwmeer waarin hooguit dertig centimeter water stond. Odette zat met de jongens aan tafel toen Joe Kane botweg aankondigde dat hun moeder dood was. George sprong van zijn stoel, stortte zich in Odettes armen en barstte in tranen uit. Aaron reageerde helemaal niet. Hij bleef onbeweeglijk op zijn stoel zitten, alsof hij geen woord begrepen had van wat zijn vader zei.

Een week na de begrafenis vroeg Joe Kane of Odette naar de boerderij zou willen verhuizen om permanent voor de jongens te zorgen. Odette wees dit aanbod zonder aarzeling af. Kane wilde haar afwijzing niet accepteren. Een paar dagen later reed hij naar Quarrytown en klopte op Odettes deur. Lila deed de deur open.

‘Wat wilt u?’ vroeg ze.

Joe glimlachte bij het zien van het tienermeisje. ‘Woont Odette Brown hier?’

Lila liet hem bij de deur staan en ging op zoek naar Odette, op de binnenplaats. ‘Er is een man voor je. Een witte man.’

Odette was verbaasd Joe Kane op de drempel van haar huis aan te treffen. Het was duidelijk dat hij gedronken had.

‘Wie was dat net?’ mompelde hij.

Odette negeerde zijn vraag. ‘Wat wilt u nou?’

‘Dat je op de boerderij komt wonen om voor mijn zoons te zorgen. Dat zijn net wilden.’ Hij wreef over zijn weldoervoede buik. ‘Neem dat lieve meisje maar mee.’

‘Geen interesse, m’neer Kane. Ik heb nou ander werk. U mag hier niet komen, in Quarrytown,’ zei ze en ze deed de deur voor zijn neus dicht.

In de loop van de daaropvolgende maanden zag Odette Joe Kanes truck zo nu en dan bij de rivier geparkeerd staan. Ze werd er enorm ongerust van hem zo dicht bij haar huis te zien. Op een ochtend liep ze langs en zag dat hij in de wagen zat, met zijn beide handen om het stuur geklemd. Zo te zien praatte hij tegen zichzelf. Toen ze later op de dag terugkwam uit de stad, ontdekte ze tot haar opluchting dat de bestelwagen verdwenen was. Eigenlijk was ze van plan geweest die middag samen met Lila een taart te bakken, maar toen ze de voordeur opendeed en haar dochter riep, was het huis leeg.

Aaron knikte in de richting van het toegangshek. 'Ik zoek onderdelen voor de wagen. Reservebanden en een versnellingsbak.'

'Ik heb geen versnellingsbakken,' snauwde Henry.

Aaron negeerde Henry's poging om hem af te poeieren. 'Volgende maand racen we bij Gatlin. Volgens mij liggen daar tientallen van die dingen. Ik betaal goed,' voegde hij eraan toe. 'Je kan een centje verdienen, een drankje en een hapje kopen. Misschien zelfs een stuk zeep.' Hij grinnikte en keek of zijn jongere broer hem steunde.

'Ik heb geen onderdelen voor jullie,' zei Henry. 'Ik heb niks geen auto-onderdelen leggen, voor geen enkel soort wagen. En ik hoef geen geld voor drank. Ik drink nooit.'

'Henry,' zei Aaron, 'ik zie hiervandaan alle zoi die je opgestapeld hebt. Je weet niet wat er op je terrein ligt.'

Aaron liep naar het afgesloten hek en probeerde het te forceren.

Henry schoof tussen Aaron en het hek.

De jongen duwde hem weg. 'Rot op, Henry.'

Henry keek Odette ongerust aan.

'Hoe gaat het, Aaron?' vroeg Odette. 'Ken je me nog?'

De jongen bekeek haar van top tot teen. 'Jou ken ik nergens van.'

'Echt wel,' zei Odette. 'Ik zorgde voor jou en je broertje, toen jullie klein waren. Toen je moeder nog bij ons was.'

'Geen idee waar je het over heb,' zei Aaron. 'Niemand zorgde voor ons, alleen pa.'

'Jawel,' onderbrak George hem. 'Ik weet het nog.' George glimlachte naar Odette op een manier die haar bekend voorkwam. 'Jij bakte koeken voor ons. En elke dag liep je dat hele end naar huis.'

'Klopt,' zei Odette. 'Ik hou van wandelen. En dat waren

scones, die ik bakte. Je was er gek op, George.'

Hij knikte goedkeurend. 'Scones. Ja, nou weet ik het weer. Met bergen boter d'r op. Weet je nog, Aaron?'

'Hou toch je kop, George,' zei Aaron minachtend. 'Ga in de wagen zitten. Ik heb geen tijd om hier rond te lummen. Laat je ons nou nog binnen of niet, Henry?'

Henry liet zelden iemand op zijn terrein. 'Vandaag is het zondag. Ik doe nooit open op zondag.'

'Maak maar een uitzondering,' zei Aaron.

Henry zocht weer steun bij Odette.

Aaron bekeek haar van haar bemodderde laarzen tot haar donkere gezicht. 'Ik dacht dat er niemand van jullie soort meer in de buurt was.'

Er waren heel wat jaren voorbijgegaan sinds Odette Joe Kane voor het laatst had gezien, maar de haat van die man zou ze overal herkennen. Die haat leefde blijkbaar voort in zijn oudste zoon. 'O, mijn mensen zijn allemaal nog hier, jongen. Nog een paar boven de grond, de rest eronder. We zijn hier altijd geweest en we gaan nergens heen.'

Aaron spuugde in het stof, vlak bij Odettes bemodderde laars. Hij liep langzaam terug naar de bestelwagen en ging op de bestuurdersplaats zitten. 'We komen terug, Henry,' riep hij. 'Het kan me niks schelen of je open bent of niet. Of welke dag het is.'

De bestelwagen reed brullend weg, met een wolk van modderspatten achter zich aan.

'Gaat het?' vroeg Odette aan Henry, die van slag leek.

Henry maakte zich even druk over Odettes welzijn als over zichzelf. 'Pas nou op, Odette. Niet zo brutaal doen tegen dat jong. Da's een kwaai.'

'Maak je over mij nou geen zorgen, Henry. Ik zorg wel voor mezelf.'

‘Hé, nou weet ik het weer.’ Henry begon over iets anders. ‘Die fiets. Ik wist ineens weer dat jij één fiets wou.’

‘Dat klopt. Voor Sissy. Voor haar verjaardag.’

‘Hoeveel tijd heb ik nog om die te maken?’

‘Drie weken. Maar het geeft niks als het niet zo gauw lukt. Dat snapt Sissy wel.’

Henry telde fluisterend tot drie. ‘Dat ken ik wel voor je doen, Odette. Drie weken. Ik ga mezelf een briefje schrijven en dan ga ik die fiets voor je bouwen.’

‘Goed zo, Henry. Dan leg ik het geld klaar.’

‘Geen geld,’ zei Henry. ‘Die fiets krijg je gratis en voor niks. Voor Sissy.’

‘Dat wil ik niet hebben, Henry. Ik neem geen liefdadigheid aan, van niemand. Dat heb ik nooit gedaan.’

Henry krabde aan zijn hoofd en dacht na over Odettes reactie. ‘Snap ik. Maar je hoeft geen liefdadigheid aan te nemen, Odette. Je ken een geschenk annemen. Van mij.’

Odette bedankte Henry, nam afscheid en liep door. Ze had vreselijk medelijden met Henry vanwege de manier waarop die jongen van Kane tegen hem tekeergegaan was. Henry werd al zijn hele leven gekoeioneerd; hij sloot zich op in de schroothandel uit zelfbescherming.

Odette begreep best dat de jongelui in het stadje hun verveling wilden verdrijven door af en toe stomme dingen te doen. Maar de oudste jongen van Kane had iets wat ze zorgwekkend vond. Tijdens de zomer waarin ze voor de kinderen zorgde, was Odette getroffen door de leegte in zijn blik. En als ze Aaron in bad deed, zag ze vaak blauwe plekken en sneden. Ze wist zeker dat het kind door zijn vader geslagen werd, maar als Aboriginalvrouw had ze geen recht zich met de zaken van een wit gezin te bemoeien.

Ze herinnerde zich ook het jongere broertje, George. Hij

was een stil kind, dat vaak overhoop lag met zijn broer. Nu ze hem weer gezien had, besepte ze dat er nog iets met George was, maar ze kon er niet precies de vinger op leggen.

WIE JOU ZOU MOETEN BESCHERMEN, BLIJKT JE ERGSTE VIJAND TE ZIJN

Sinds Odette de zorg heeft voor haar kleindochter Sissy, doet ze alles om onder de radar te blijven. Volgens de wet staan Aboriginals levenslang onder voogdij, en kunnen kinderen met een lichte huid bij hun families weggehaald worden om te worden 'heropgevoed'. Odette heeft genoeg geruchten gehoord om te weten wat dat betekent.

Maar dan arriveert een nieuwe politieagent in het Australische platelandsstadje. En hij is vastbesloten om de wet te handhaven. Odette ziet maar één uitweg – ze vlucht weg met Sissy, ook al is het een gekleurde vrouw ten strengste verboden met een wit meisje samen te reizen.

Het witte meisje zet de schijnwerpers op het Australië van de jaren zestig en het hardvochtige overheidsbeleid om inheemse kinderen uit hun eigen gezin weg te halen.

'Een inspirerende, hoopgevende roman over liefde en familie, met een glansrol voor de vrouwen voor wie dat het belangrijkste in hun leven is.'

– *Kirkus Reviews*

'Afwisselend mooi en teder, wreed en verontrustend.'

– *The Guardian*

Auteur Tony Birch, zelf deels van Aboriginal-afkomst, won verschillende literaire prijzen. *Het witte meisje* stond op de shortlist van de Miles Franklin Award en won een Premier's Literary Award.

9 789023 961215